

Økonomisk politik 2021

20/21623 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Den økonomiske politik er grundlaget for den økonomiske styring i Norddjurs Kommune og definerer de overordnede økonomiske målsætninger og styringsprincipper. Der er bred politisk enighed og ejerskab til de vedtagne målsætninger og principper.

Der er udarbejdet et forslag til en opdateret økonomisk politik 2021. Den økonomiske politik er opdateret med de nye beslutninger, som er truffet i kommunalbestyrelsen siden den seneste revidering i 2019. Samtidig er der foretaget en redaktionel ændring af teksten, så den er tidssvarende. Endelig er der indarbejdet tre nye forslag til en mere grundlæggende politisk drøftelse, vedrørende driftsoverførsler, mængderegulering på administrationen og målsætning for kassebeholdningen.

Der er vedlagt to eksemplarer af forslag til økonomisk politik 2021. I det ene fremgår nye tilføjelser med rød skrift, mens tekst der udgår er overstreget. I det andet eksemplar er ændringerne ikke fremhævet.

Der er indarbejdet følgende ændringer i forslaget til økonomisk politik, hvor ændringsforslagene til driftsoverførsler, mængder på administrationen og kassebeholdningen nævnes først:

- Brug af driftsoverførsler – På økonomiudvalgets i december og på det efterfølgende møde mellem formandskaberne i VPU og BUU blev der formuleret et politisk ønske om, at aftaleholderne kunne bruge en større del af de overførte midler i et givent år, og derved få en øget fleksibilitet. Forvaltningen har undersøgt, hvad andre kommuner anvender af modeller, og der er ikke ret mange varianter. En model, som flere andre kommuner anvender, er at indarbejde en pulje i budgettet. Puljen skal imødegå en delvis anvendelse af overførslerne, men vil betyde, at det politiske råderum i budgetforhandlingerne bliver reduceret med det beløb, der afsættes i puljerne.

- En begrænset model kunne være at afsætte en mindre pulje på ca. 6 mio. kr. fra og med budget 2022 hvor der fortsat vil skulle være en delvis clearing hvis en aftaleholder ønsker at bruge op til 20% af sine overførsler.
- En mere vidtgående model kunne være at afsætte en pulje, således at aftaleholderne kan anvende op til 20% af overførslerne uden clearing. Det vil medføre, at der skal afsættes en pulje på ca. 12 -13 mio. kr. ud fra det nuværende niveau af overførsler fra og med budget 2022.

I praksis vil det betyde, at aftaleholderne kan disponere over en vis procentdel af egne overførslerne uden at skulle klare med andre. Puljen fordeles på de enkelte udvalg i forbindelse overførselssagen, der behandles i april 2022.

- Mængdeændringer – der foreslås en ændring, så administrationsområdet fra budget 2022 ikke længere mængdereguleres, og at den trinvis stigning i mængdereguleringen fra 2022 og frem nulstilles ved det kommende tekniske budget. I stedet foreslås, at der fremover udarbejdes en budgetanalyse hvert andet år af administrationsudgifterne både centralt og decentralt, så det sikres, at der er en tæt opfølgning på niveauet for udgifterne til administration. De centrale administrationsudgifter dækker f. eks. over udgifter til direktion, kommunalbestyrelse, administrativt personale på rådhusene mv. De decentrale administrationsudgifter dækker eksempelvis over løn til skolesekretærer, skoleledere, plejehjemsledere, og medarbejdere, der i øvrigt laver administrativt arbejde.

Langt størstedelen af udgifterne til administration på økonomiudvalget anvendes til at understøtte de brede velfærdsområder. Det er f.eks. sagsbehandlere på socialområdet, ældreområdet, og arbejdsmarkedsområdet men også områder som HR, IT økonomi mv. og der er kun i begrænset omfang en sammenhæng mellem stigning og fald i det samlede antal borgere og udgifter til administration. VIVE har for et par år siden undersøgt hvor mange kommuner der anvender en tilsvarende model på administrationsomkostningerne, og der er kun ganske få kommuner i landet, der beregner en mængderegulering på de centrale administrationsudgifter.

En nulstilling af den trinvis stigning i mængdereguleringen fra 2022 til 2024 udgør 1,4 mio. kr. i 2022, 2,5 mio. kr. i 2023 og 3,5 mio. kr. i 2024. Der skal være opmærksomhed på, at en nulstilling

af mængderegulering på administrationsområdet kan betyde, at det politiske råderum i budgetforhandlingerne bliver reduceret. Det kan dog også have den modsatte effekt, så der er et øget råderum, fordi administrationsudgifterne fremadrettet heller ikke opjusteres hvis befolkningen stabiliserer sig eller stiger.

- Målsætningen for kassebeholdningen foreslås over en årrække at hæves fra de nuværende 150 mio. kr. til 175 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med eventuel afvikling på gæld, og sikring af et økonomisk råderum.

I budgettet for 2024 er der usikkerhed omkring indtægtsgrundlaget. En større kassebeholdning giver mulighed for at kunne foretage en mere langsigtet tilpasning, hvis der sker væsentlige ændringer i indtægter eller udgifter. Det handler også om, at kassen ikke må være for sårbar, hvis der sker uforudsete udsving eksempelvis som følge af konjunkturændringer. Samtidig giver en højere kassebeholdning også mulighed for større fleksibilitet i forhold til større anlægsprojekter, strategiske investeringer og investeringer med effektiviseringspotentiale.

- Effektiviseringsbidrag – Der er indarbejdet et nyt afsnit omkring effektiviseringsbidrag jf. kommunalbestyrelsens beslutning i februar 2020. Samtidig er afsnittene om manglende prisfremskrivning og 1% effektivisering taget ud, da de med beslutningen erstattes af det nye effektiviseringsbidrag.
- Anlæg - Målsætningen for anlæg foreslås ændret, så den kun omfatter anlægsudgifter og dermed det faktiske udgiftsniveau. Den aftalte anlægsramme, som kommunerne skal overholde, omfatter alene anlægsudgifter. Det vil skabe større klarhed og gennemsigtighed i budgetopfølgningerne at målsætningen for anlæg opgøres på samme måde.

Målsætningen for anlæg er i øjeblikket 75 mio. kr. i netto anlæg (anlægsudgifter -anlægsindtægter). Det foreslås, at målsætningen for anlægsudgifter fremover udgør 100 mio. kr. årligt set over en årrække. Dette svarer nogenlunde til det budgetlagte niveau. Omregnet udgør det ca. 2.700 kr. pr. indbygger. Til sammenligning har 2/3 af landets kommuner i de seneste 3 år anvendt flere midler på anlæg pr. borger, mens 1/3 har anvendt færre midler. I Norddjurs Kommunes budget for 2021-2024

er der budgetlagt med anlægsudgifter på 115 mio. kr. årligt i 2021 og 2022, 103 mio. kr. i 2023 og 53 mio. kr. i 2024.

Norddjurs Kommune har et efterslæb på vedligehold af veje og bygninger. I den kommende budgetanalyse om anlægsstyring vil der derfor også være et fokus på, hvordan det i planlægningen, opfølgning og afrapporteringen af anlæg kan gøres mere gennemsigtigt, hvilke typer af anlæg, anlægskronerne anvendes på. Eksempelvis opdeling i vedligehold, nybyggeri, tilskud mv. Samtidig vil der også være et fokus på, sammenhængen mellem de enkelte anlæg, og evt. strategiske fokusområder. Endelig vil der også blive arbejdet med en model for afrapportering af den effekt, som den enkelte anlægsinvestering bidrager med.

- Likviditetsprognose – det foreslås, at likviditetsprognosen fremover kun udarbejdes kvartalsvist ved udgangen af marts, juni, oktober og december, som er den lovpligtige frekvens, og udsendes senest en måned efter til kommunalbestyrelsen. Likviditetsprognosen indgår desuden i behandlingen af budgetopfølgningerne og regnskabet. Likviditetsprognosen har i en periode været udsendt hver måned for at følge udviklingen fra et kritisk niveau. Likviditeten ligger nu på et niveau, hvor det ikke længere er nødvendigt at overvåge den månedsvist. Det er fortsat vigtigt at være opmærksom på, at der ikke kan økonomistyres efter kassebeholdningen alene.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Den økonomiske politik danner grundlaget for den overordnede økonomistyring i kommunen og den økonomiske politik og har sammenhæng med budgetprocedure og principper for økonomistyring med tilhørende bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at den reviderede økonomiske politik godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 12-01-2021

Drøftet. Økonomiudvalget fortsætter behandlingen af sagen på mødet d. 9. februar, hvortil følgende emner belyses:

1. Aktiv investeringspolitik herunder strategisk opkøb af jord.

2. Opsamling af det redaktionelle. Økonomiudvalgets medlemmer fremsender skriftligt input og emner der skal belyses i forhold hertil.
3. Nulstilling af BUU budget for anbringelser m,v hvad angår overførsler tages op som en særskilt sag.
4. Effektiviseringsprocenten versus andre modeller.

Bilag:

1 - 2996744	Åben	Økonomisk politik 2021	(186765/20)	(H)
2 - 2999022	Åben	Økonomisk politik 2021 - med fremhævnig af ændring	(188704/20)	(H)